

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7156175
6262

03 Eylül 2015

Sayı : 89456481/610/120
Konu : Yazılı soru önergesi (7/56175)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.12.2014 tarih ve 205527 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/56175 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (3 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/56175 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

29.03.2013 tarih ve 28602 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğde; "İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı, ikamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı, bina dışı yapıların inşaatı, başka yerde sınıflandırılmamış bina dışı diğer yapılara ait projelerin inşaatı, bina dışı diğer yapılara ait projelerin inşaatı" başlıklı NACE Rev.2 altılı tanım kodları altında tanımlanan işlerin tamamının tehlike sınıfı "Çok Tehlikeli" olarak belirtilmiştir.

Bakanlığımızca 11.12.2014 tarihi itibarıyla 2014 yılı içerisinde İstanbul ilinde yapı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği bakımından yürütülmekte olan programlı teftişler kapsamında 930 civarında inşaat işyerinin teftişi yapılmış olup, söz konusu teftişlerde yaklaşık 450 işyeri için işin durdurulması yönünde kanaat belirtilen İdari Tedbir Raporu düzenlenmiştir. Bu teftişler kapsamında toplam 43.129 çalışana ulaşılmış ve işyerlerine toplam 5.543.303TL idari para cezası uygulanması talep edilmiştir.

05.10.2013 tarih ve 28786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yapı İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde, "..ön yapımlı bileşenlerden oluşan cephe iskeleleri ve iskele şeklinde kullanılan geçici iş ekipmanlarının, TS EN 12810-1,TS EN 12810-2,TS EN 12811-1,TS EN 12811-2 ve TS EN 12811-3 standartlarına ve ilgili diğer ulusal standartlara, konu ile ilgili ulusal standart bulunmaması halinde ilgili uluslararası standartlara uygun olması sağlanır.." hükmü bulunmaktadır. Bakanlığımızca yapılan teftişlerde, Yönetmeliğin söz konusu hükmü kapsamında ön yapımlı bileşenlerden oluşan cephe iskeleleri ve iskele şeklinde kullanılan geçici iş ekipmanlarının ilgili standartlara uygunluğu denetlenmektedir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 17'nci maddesinde "..işveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.." denilmektedir. Bununla birlikte Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Eğitim Konuları ve Sürelerini" belirleyen 11'inci maddesinde "..çalışanlara verilecek eğitimler, çalışanların işe girişlerinde ve işin devamı süresince belirlenen periyotlar içinde, Az tehlikeli işyerleri için en az sekiz saat, tehlikeli işyerleri için en az on iki saat, çok tehlikeli işyerleri için en az on altı saat olarak her çalışan için düzenlenir.." hükmü yer almaktadır.

Bakanlığımızca, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine ilişkin hususlar yukarıda anılan Kanun ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda denetlenmektedir.

İstanbul ilinde 2009-2014 yılları arasında meydana gelen iş kazası sayıları ve sebepleri aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

200-2012 Yılları İstanbul'daki Arası İş Kazaları

Kaza Sebep Açıklama	2009	2010	2011	2012
Motorlu Taşıtın Diğer Bir Vasıtaya Veya Bir İnsana Çarpması	194	200	223	133
Motorlu Taşıta Binip İnerken Meydana Gelen Kazalar	35	53	62	52
Motorlu Taşıtın Devrilmesi Sonucu Yaralanmalar	92	77	104	57
Duran Bir Motorlu Taşıt Sebepiyle Veya Üzerinde Olan Kazalar	59	40	54	46
Su Yolculuğu Esnasında Olan Her Türü Kaza Ve Düşmeler(Makina Kazaları Dahil)	40	28	41	37
Her Türü Uçak Kazası Sonucu Meydana Gelen Travmalar	8	17	26	99
Tren Kazaları		1	5	10
Sınıflandırılmayan Motorlu Veya Motorsuz Bir Taşıtın Sebep Olduğu Kazalar	13	18	25	81
Kaza Neticesi Zehirlenmeler(Katı ve Sıvı maddelerle. Gaz Ve Buharla)	2	2	8	22
Yüksek Bir Yerden Derin Bir Yere Düşme	625	462	867	606
Kaza Neticesi Suda Boğulma ve Suyu Düşme	9	8	9	12
Kişilerin Hemzemin Ortamda Düşmesi	573	746	1.008	718
Makinaların Sebep Olduğu Kazalar	3.572	2.698	1.504	1398
Ateşli Silahlar Sonucu Ortaya Çıkan Kazalar	6	10	11	5
Yanıcı Maddelerin Ateş Alması Ve patlamasından İleri Gelen Kazalar	59	33	37	66
Basınç Altındaki Bir Cismin Patlamasından Çıkan Kazalar	16	40	17	27
Grizu Patlaması	1	2	1	
Sıcaklığa Maruz Kalmak(İklimsel Veya Çevresel)	9	9	16	15
Soğuğa Maruz Kalmak(İklimsel Veya Çevresel)			2	5
Sıcak Bir Maddeden, Sıvıdan, Gazdan, Alevden Meydana Gelen Kazalar	76	132	185	139
Soğuk Bir Maddeden, Sıvıdan, Gazdan Meydana Gelen Kazalar	12	5	4	5
Kayan Ve Çöken (Toprak, Kaya, Taş, Kar)Cisimlerin Çarpıp Devirmesi	47	41	42	32
Çökmeler	7	8	5	5
Taşıma Sırasında Taşınan Cisimlerin düşmesi Sonucu Oluşan Kazalar	493	563	755	692
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Düşen cisimlerin Çarpması, Devrilmesi	253	147	257	333
Vücudun Veya Bir Organın İki Cisim Arasında Kalarak Sıkışması, Ezilmesi	476	641	1.226	740
Bir Cismin Çarpması Sonucunda Çöken, Devrilen Bir Cisim Altında Yaralanma	170	134	204	117
Duran Cisimlere Çarpma (Daha Önceki Düşmeler Sebepiyle Çarpışmalar Hariç)	76	146	152	192
Hareket Eden Cisimlere Çarpma	64	69	242	119
Düşen Cisimlerin Dışında Hareket Eden Cisimlerin Çarpması	24	68	61	63
Cismin Sıkıştırması	205	302	274	218
Sabit Bir Mekan İle Hareket eden Cisim Arasında Sıkışma	51	53	22	59
Hareket Eden Cisimlerin Arasında Sıkışmak	68	50	109	73
Kesici Ve Batıcı Aletin Sebep Olduğu Kaza	960	821	1583	902
Elektrik Akımından İleri Gelen Kazalar	67	50	54	44
Aşırı Efor Gerektiren Cisimleri Kaldırmak	83	26	13	10
Aşırı Efor Gerektiren Cisimleri İtmek Veya Çekmek	7	2	4	21
Aşırı Efor Gerektiren Cisimleri Tutmak Veya Atmak	2	4	2	13
Ağır Yorucu Hareketler	10	10	29	31
Göze Veya Vücudun Doğal Boşluklarına Yabancı Cisim Kaçması	44	20	55	49
Nefes Borusunun Bir Gıda Maddesiyle Tıkanması	1	1	4	
Hayvanların Isırması, Hayvan Darbeleri, Zehirli Hayvanların Sokması	6	6	5	14
Tedaviye Bağlı Kazalar Ve Aşılama Komplikasyonları		3	3	3
Kazaların Sonradan Meydana Çıkan Akıbetleri	4	1	1	14
Kaynak Yaparken Meydana Gelen Kazalar	9	7	14	11
Kendi Kendine Öldürme Ve Yaralama	9	4	7	2
Bir Başkası Tarafından Öldürülme Ve Yaralanma	36	34	22	16
Savaş, Terör Ve Toplumsal Olaylardan İleri Gelen Travmalar		1	1	3
Zararlı Mad. Solunum Veya Sindirim Yoluyla Teması, Cilt Veya Mukozadan Emilme	11	7	5	15
İyonize Radyasyon Yoğunlaşmasına Maruz Kalmak			3	1
İyonize Radyasyon Dışında Radyasyona Maruz Kalmak				4
Diğer Nedenler	316	359	949	2.168
Genel Toplam	8.900	8.159	10.312	9.497

2013-2014 Yılları Arası İstanbul'daki İş Kazaları

Kaza Sebep Açıklama	2013	2014
Bilgi yok	1.621	363
Elektrik arızası nedeniyle elektrik sorunu - doğrudan temasa yol açan	108	116
Elektrik sorunu - doğrudan temasa yol açan	122	140
Patlama	48	64
Yangın, tutuşma	99	86
Yukarıda listelenmemiş başka 10 çeşit Sapma	46	52
Katı durumunda - taşma, devrilme	891	992
Sıvı durumunda - sızma, kaçırma, akma, sıçrama, püskürme	465	483
Gaz durumunda - buharlaşma, aerosol oluşum, gaz oluşumu	48	74
Toz halindeki madde - duman oluşumu, havadaki/yayılmış toz ve zerrecikleri	21	24
Yukarıda listelenmemiş başka 20 çeşit Sapma	157	171
Maddenin kırılması - eklemlerde, birleşme noktalarında	165	147
Kırılma, patlama - kıymık oluşumu (tahta, cam, metal, taş, plastik, diğerleri)	452	524
Maddi aracın kayma, düşme, çökmesi - yukarıdan (kazazedenin üstüne düşerek)	971	1.194
Maddi aracın kayma, düşme, çökmesi - aşağıdan (kazazedeyi aşağı çekerek)	132	102
Maddi aracın kayma, düşme, çökmesi - aynı düzeyde	597	669
Yukarıda listelenmemiş başka 30 türü-çeşit Sapma	255	239
Denetim kaybı (tam veya kısmi) - makine (istemeyen başlama da dahil olmak üzere) veya maddi araç	932	948
Denetim kaybı (tam veya kısmi) - taşıt aracı veya ekipman kullanımının (motorlu olsun veya olmasın)	1.081	2.161
Denetim kaybı (tam veya kısmi) - el aleti (motorlu olsun veya olmasın) veya alet tarafından kullanılan maddi aracın	1.889	1.999
Denetim kaybı (tam veya kısmi) - nesnenin (taşınan, oynatılan, kullanılan, vb.)	1.842	1.292
Denetim kaybı (tam veya kısmi) - hayvanın	4	10
Yukarıda listelenmemiş başka 40 çeşit Sapma	348	322
Kişinin düşmesi - alt düzeye	2.680	2.578
Kayma - tökezleme ve düşme - Kişinin düşmesi - aynı düzeyde	3.750	3.610
Yukarıda listelenmemiş başka 50 çeşit Sapma	367	330
Keskin bir nesne üzerinde yürütme	51	60
Diz çökme, oturma, yaslanma	119	109
Kapılma veya götürülme - bir şey veya ivme tarafından	221	160
İşbirliği olmaksızın yapılan hareket, gereksiz veya zamansız eylemler	1.598	1.682
Yukarıda listelenmemiş başka 60 çeşit Sapma	916	867
Kaldırma, taşıma, ayakta durma	472	467
İtme, çekme	266	339
Aşağı bırakma, eğilme	55	60
Bükülme, dönme	57	68
Çiğnenmek, bacak veya bilek bükülmesi, düşmeden kaymak	146	168
Yukarıda listelenmemiş başka 70 çeşit Sapma	341	368
Şok, korku	13	16
Vahşet, saldırı, tehdit - işverenin otoritesine tabi olan şirket çalışanları arasında	57	67
Vahşet, saldırı, tehdit - işlerini yapmakta olan kazazedeye yönelik şirket dışındaki kişiler tarafından (banka soygunu, otobüs şoförleri, vb.)	95	157
Saldırı, dürtülme - hayvan tarafından	60	95
Üçüncü bir kimsenin veya kişinin kendisinin, kendine ve başkasına da tehlike yaratması	40	63
Yukarıda listelenmemiş başka 80 türü çeşit Sapma	32	21
Bu sınıflandırmada listelenmemiş başka Sapma	13.464	15.082
Genel Toplam	37.094	38.539

Not: 2013 yılından itibaren Avrupa Birliği standartlarına uygun olarak ES A W metodolojisinde belirtilen iş kazası sebeplerine göre iş kazası sayılan verilmiştir.